

Principy digital humanities

1. Úvod: Digitální metody, digitální nástroje a vizualizace dat

Jindřich Marek

Plán výuky (2024)

1. Úvod: Digitální metody, digitální nástroje a vizualizace dat. 22. 2.
~~(1.-3.)~~
2. „Kulturní data“. 8. 3.
3. Práce s digitálními daty. 15. 3.
4. Vizualizace vědeckých dat. 22. 3.
5. Analýza textů. 5. 4.
6. Sociální data a sociální sítě. 12. 4.
7. Digitální mapy. 19. 4.
~~(26. 4.)~~
8. Velké jazykové modely a jejich využití. 3. 5.
9. Umělá inteligence, umělá estetika. 10. 5.
10. Game studies a rozšířená realita, digitální materialita. 17. 5.

Moodle

- <https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=5734>

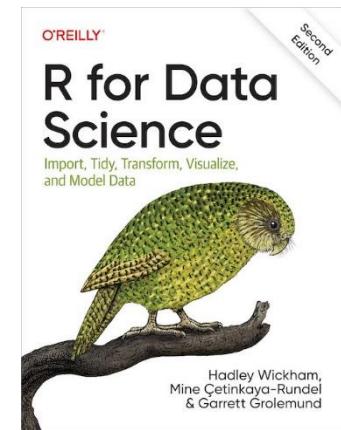
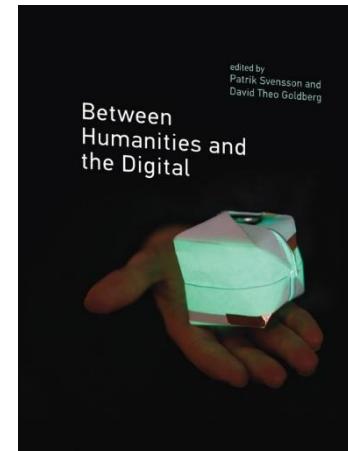
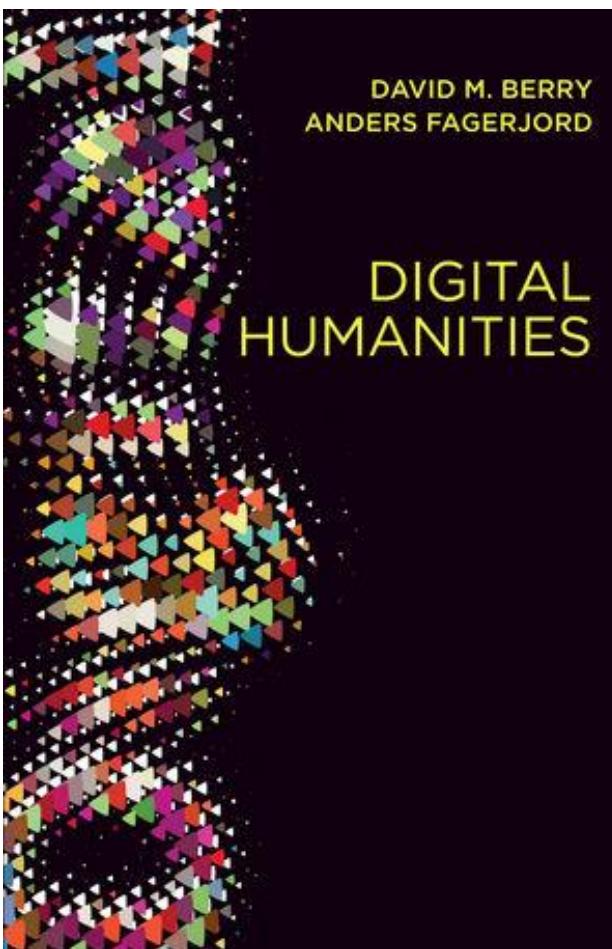
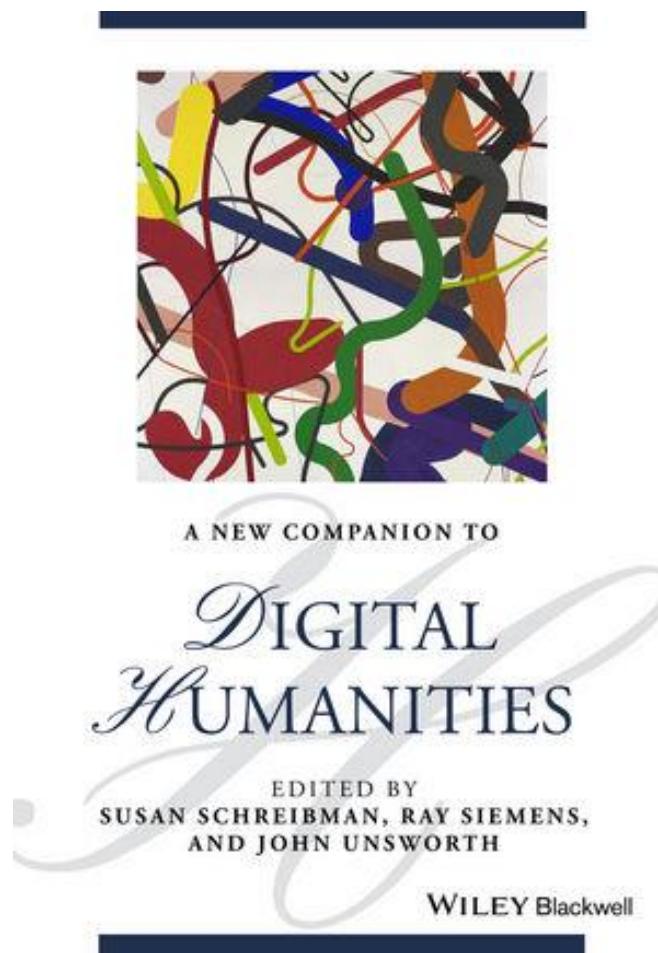
Témata

- vymezení: digitální obsah – nástroje – metody
- digitální metody
  - charakteristika, přístupy, methodological commons
- typický cyklus výzkumných aktivit
- digitální kulturní data (obsah) a metody
- příklady specifických metod
  - cultural analytics, distant reading, SNA, MCA
- digitální nástroje a vizualizace dat

Digital humanities

- digitální nástroje
  - staré metody
  - nové možnosti vyhodnocení
- digitální studia jsou ale ještě něco navíc
- interaktivita

Základní literatura ke kurzu

Digital humanities v českých zemích

- portál Knihovny Akademie věd
  - <https://digitalhumanities.cz>
- Česká asociace pro digitální humanitní vědy
  - <https://www.czadh.cz> (nepříliš časté příspěvky)
- Centrum pro digital humanities FF UK
  - <https://cdh.ff.cuni.cz>

Digital Humanities

Zpřístupňování, uchovávání a záchrana pramenů v digitálním věku

S podporou Strategie
AV21 a programu Paměť
v digitálním věku

Aktuálně

[ZOBRAZIT VŠE](#)[POUZE AKCE](#)[POUZE AKTUALITY](#)[POUZE NEZAŘAŽENÉ](#)

21. 11. 2023

AKCE

Understanding, Meaning, and Representations in Large Language Models

Significant in contemporary language processing applications, Large Language Models (LLMs) have become indispensable across diverse domains, ranging from improving chatbot interactions and language translation to code generation and the creation of imaginative...

Termín a místo konání:
**4.12. 2023 (14:00), MFF UK, Malostranské nám.
25. 4. patro, místnost S1**

[DETAIL](#)

23. 10. 2023

AKCE

Seminar of formal linguistics

The program of Linguistic Mondays for the rest of October.

Termín a místo konání:
**23/10/2023 and 30/10/2023, Faculty of Mathematics and Physics, Malostranské nám.
25, 4th floor, room S1 (no. 428)**

[DETAIL](#)

26. 9. 2023

AKCE

Workshop: How Research Infrastructure Empowers SSH Researchers

Workshop bude pojednávat o tom, jak Dariah přispívá k výměně znalostí a spolupráci, přičemž poskytuje platformy (SSH Open Marketplace a Dariah Campus), které umožňují výzkumným pracovníkům najít potřebné nástroje SSH a čekající materiály.

Termín a místo konání:
**2.října 2023, 14:00 - 15:30, Institute of Czech Literature of the CAS, Na Florenci 1420/3,
Prague, Lower Conference Hall**

[DETAIL](#)

Akademie věd
České republiky

©2023 Knihovna AV ČR, v. v. i.

Akademie věd
České republiky
Strategie AV21
Společný výzkum ve veřejném zájmu

Cookies

Seznam členů

88 Členstvo

 <p>Anna Chromá Institute of Czech Language and Theory of Communication anna.chromá@fcl.cuni.cz • linguistics • developmental psychology • experimental research • corpus linguistics • CoCoFLA • R • eye-tracking • experimental design • V rámci doktorského studia (FF UK) jsem svůj disertační výzkum zaměřil na terminologii a sociální logiku... • CoCoFLA Corpora of Czech as the First Language in Acquisition • Lindat</p>	 <p>Jan Chromý Institute of Czech Language and Theory of Communication jan.chromy@fcl.cuni.cz • linguistics • psychology • web-based experiments • data analysis • R • PC Iberi Farm Jan Chromý je docentem na Učňovském ústavu komunikace FF UK. Její hlavní výzkumné zaměření... • Empirical metody v korpusy</p>	 <p>Václav Čurček Institute of the Czech National Corpus vacec.vrcreek@fcl.cuni.cz • linguistics • data analysis • R • Shiny • Perl ... • Práce s korpusy: případové studie • Úvod do práce s jazykovými korpusy</p>	 <p>Lucie Doležalová Institute of Greek and Latin Studies cuni.academia.edu/lucie-dolezalova lucie.dolezalova@fcl.cuni.cz • philology • medieval studies • history • literature • digital editions • Medieval Latin • Latinx Latinx medievistka se zaměřením na nuklopisnou kulturu pozdního středověku... • A4 Lippnická bible • Opuscula</p>	 <p>Ondřej Fúšik Department of English Language and ELT Methodologies ufcl.cuni.cz/engl_meth/ Evalfrida.Lust@fcl.cuni.cz • psycholinguistics • sociolinguistics • second language acquisition • language evolution • web-based experiments • data analysis • network science • R • Gephi • psychology Evalfrida Lust je docentkou anglické lingvistiky. Její hlavní výzkumné oblasti jsou psycholinguistika, ... • Language Network Analysis</p>	 <p>Martin Hanker Institute of Asian Studies martinhanker.com mh@martinhanker.com • linguistics • philosophy • anthropology • language analysis • digital ethnography Ve svém výzkumu se věnuje orální, literární a kulturní produkci Tibetanů, konkrétně pak prima tibetštiny... • colloquials • language change • Perl • LaTeX • SQL • COL • Lintr</p>	 <p>Michal Kren Institute of Translation Studies uctifl.cuni.cz/ucti-kren/ michal.kren@fcl.cuni.cz • linguistics • informatics • quantitative linguistics • corpus linguistics • variability in language • colloquials • language change • Perl • LaTeX • SQL • COL • Lintr Joan absolvoval informaticky na MFF UK (Mgr.) a matematické lingvistiky na FF UK (Ph.D.). Jsem hlavní... • Práce s korpusy: případové studie • Úvod do práce s jazykovými korpusy</p>	 <p>Karolina Lochman Strnadová Institute of Translation Studies uctifl.cuni.cz/ucti-kren/ karolina.lochman@gmail.com • translationology • linguistics • literature Doktorantka Učňovského výzkumu přírodních české literatury a společnosti a tvorba bibliog... • A4</p>
 <p>Eva Maria Lust Department of English Language and ELT Methodology ustifl.cuni.cz/engl_meth/ Evalfrida.Lust@fcl.cuni.cz • psycholinguistics • sociolinguistics • second language acquisition • language evolution • web-based experiments • data analysis • network science • R • Gephi • psychology Eva Maria Lust je docentkou anglické lingvistiky. Její hlavní výzkumné oblasti jsou psycholinguistika, ... • Language Network Analysis</p>	 <p>Jindřich Marek Institute of Information Studies and Library and Information Studies usifl.cuni.cz/cslr_marek/ jindrich.marek@fcl.cuni.cz • book history • social history • medieval studies • data exploration • network science • LLM • Python • R • LaTeX • Gephi • OpenAPI API • XML Doktorantka se zaměřuje na výzkum historických textů a teorie knihovnictví na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze... • A4 • napidulovce.cz</p>	 <p>Anna Michalová Institute of Czech Language and Theory of Communication; Czech Academy of Sciences; Czech Language Institute ujcar.cz/ctu_michalová/ a.michalová@ujcar.cz • linguistics • philology • digital editions • automatic text recognition • network science • Python • R • LaTeX • Gephi • OpenAPI API • XML Doktorantka se zaměřuje na výzkum historických textů a teorie knihovnictví na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze... • A4 • napidulovce.cz</p>	 <p>Jiří Milíčka Institute of the Czech National Corpus wiki.cncr.cz/doku/milicka/jirin@milicka.cz • linguistics • quantitative linguistics • corpus linguistics • LLM • stylometry • Arabic • Czech • OpenAPI API • Python • R • Delphi • Pascal • LaTeX • NoSQL • Graphics • Gephi Kvantifikace v korpusové lingvistice, množství nadejených z výchozích jazykových modelů. Své dílo jsem... • Práce s korpusy: případové studie • Úvod do práce s jazykovými korpusy • Využití různých jazykových modelů</p>	 <p>Šárka Smídová Müllerová Department of English Language and ELT Methodology ustifl.cuni.cz/engl_meth/ s.müllerova@fcl.cuni.cz • medieval studies • contact linguistics • lexical borrowing • Old English • Middle English • Old Norse • historical linguistics • corpus linguistics • digital editions • COL • TETOK • HTML Ve svém doktorském studiu se věnuji anglo-škandinávskému kontaktu, zejména se zaměřením na... • Bosworth-Toller • Lippnická bible • ONCO</p>	 <p>Karel Pacovský Institute of Czech and Latin Studies cuni.academia.edu/karel_pacovsky/ karel.pacovsky@fcl.cuni.cz • medieval studies • theology • philology • Medieval Latin • literature • history • digital editions ... • Lindat • A4 • Lippnická bible • Opuscula</p>	 <p>Záňeta Pivová Institute of Czech Language and Theory of Communication facebook.com/zan.pixova/ zan.pixova@mail.cz • linguistics • law • philology Medieval Latin • literature history digital editions ... • Lindat • A4 • Lippnická bible • ONCO</p>	 <p>Martin Rocké Institute of Greek and Latin Studies rocekdev/ martin.rocke@fcl.cuni.cz • philology • history • digital humanities • machine learning • digital editions • Python • programming • JS • CSS • HTML • NoSQL • SQL • Linux • HTR • Adobe Creative Cloud - 4 Ve svém doktorském studiu se věnuji výzkumu významů (především Sonnate) a sním oceňovac... • Bosworth-Toller • Image Annotation Tool • A4 • Scrutin • Lindat • napidulovce.cz • Lippnická bible • TEI Cookbook • Opuscula • Introduction to Digital Humanities</p>
 <p>Tomáš Šavencík Department of English Language and ELT Methodology; Department of Linguistics to.savencik@gmail.com • linguistics • network analysis • LLM • big data • corpus • semantics • Python • JavaScript • Git • GitHub • Jupyter Notebooks • R • eng-magister student • programmatica Ingenyjérský magister a odborný lingvista. Chystá magisterát v anglické jazykové komplexu...</p>	 <p>OVĚŘENÝ CORPUS</p>	 <p>Michal Skrabál Institute of the Czech National Corpus wcnf.cncr.cz/cslr_rasbal/ Institute of the Czech National Corpus corpus.ling.cuni.cz • corpus linguistics • contrastive linguistics • lexicography • dictionaries • crowdsourcing • lexicography • corpus • Pascale Logicko-grammatical PhD, 1st year, assistant FF UK. Magister in Czech and Literature - Lyžbyne (20... • Práce s korpusy: případové studie • Úvod do práce s jazykovými korpusy</p>	 <p>Pavel Stříhačer Department of Romance Studies wrf.cuni.cz/cslr_huker/ pavel.strihacher@fcl.cuni.cz • linguistics • morphology • word formation • corpus linguistics • contrastive linguistics • lexicography • digital humanities • crowdsourcing • R • LaTeX Morfologie románských jazyků, zvláště francouzského a jejich dialektů. Stavování vývoje jazykového lexika v kontextu... • The MODRA project: a quantitative approach to mixed perfective auxiliary systems in Italo-Romance</p>	 <p>Ondřej Tichý Department of English Language and ELT Methodologies ugfd.cuni.cz/tichy/ ondrej.tichy@fcl.cuni.cz • linguistics • philology • historical linguistics • lexicography • digital humanities • programming • data analysis • big data • SQL • Python • ATLASL Morfologie románských jazyků, zvláště francouzského a jejich dialektů. Stavování vývoje jazykového lexika v kontextu... • The MODRA project: a quantitative approach to mixed perfective auxiliary systems in Italo-Romance</p>	 <p>Martina Vacková Reiterová Institute of World History cuni.academia.edu/Mar...%C4%8CNA/ martina.reiterova@fcl.cuni.cz • phonetics • speech communication • Czech for foreigners • second language acquisition • Czech • Dostojnost českého učebnic Vedení výzkumu se zabývá analýzou reprezentativních strategií obecnějších hručí tvz. Keltových z...</p>	 <p>Jitka Veronková Institute of Phonetics ff.cuni.cz jita.veronkova@fcl.cuni.cz • phonetics • speech communication • Czech for foreigners • second language acquisition • Czech • Dostojnost českého učebnic Vedení výzkumu se zabývá analýzou reprezentativních strategií obecnějších hručí tvz. Keltových z...</p>	 <p>Adrian Jan Zasina Institute of Czech and Deaf Studies researchgate.net/prof...czina adrian.zasina@fcl.cuni.cz • linguistics • data-driven language • corpus linguistics • parallel corpora • variability in language • corpus-assisted discourse studies • Czech • Polish • grammar • second language acquisition • contrastive linguistics + 1 • TEITOK • Sketch Engine • KonText Je absolventem magisterského studia slavistické a dětského studia slovenského jazyka. Absolvoval... • Korpusy slovenských jazyků • Korpusy malých jazyků • Základní texty</p>

Digitální metody

DH: prudký rozvoj v posledních 20 letech

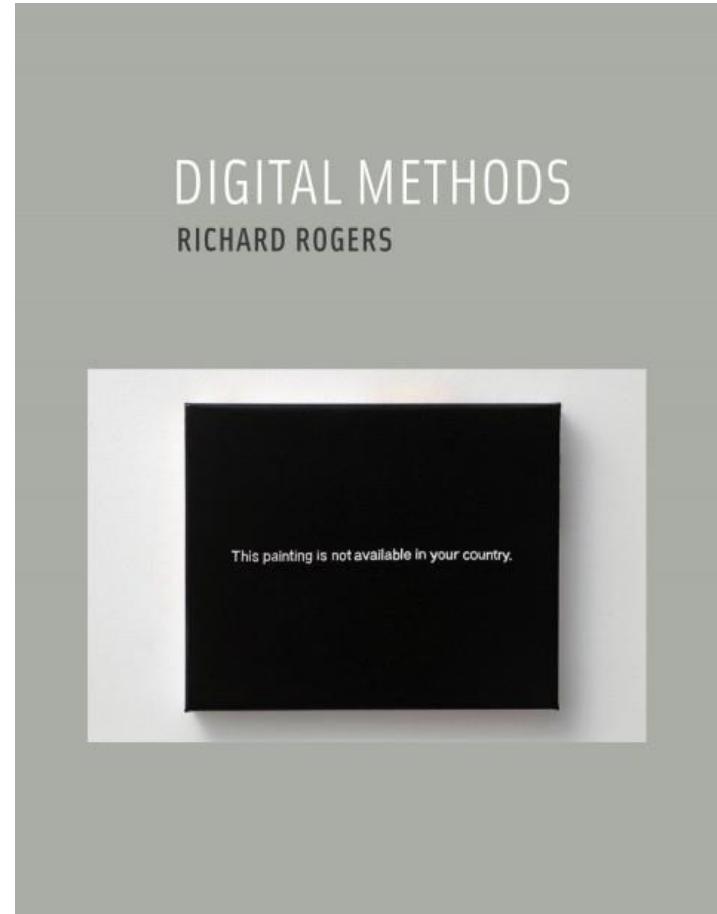
- mnohem více digitálních sbírek online
  - primární pramenný materiál pro výzkum dějin literatury, historie, jazykovědy, klasických studií, hudební a filmové vědy a dalších disciplín
- rozvoj webových digitálních nástrojů a přístupů
  - vytváření, analýza a sdílení digitálního výzkumu
  - interaktivita, kultura sdílení (participatory culture)
- důraz na spolupráci humanitních a technických (případně přírodních) věd

Digital humanities

- digitální obsah
- digitální nástroje
- digitální metody

Digital humanities

- digital humanities
- humanities+ (Liu)
- digital methods (Rogers)

Digital humanities: teorie

- teorie spojená s vytvářením počítačových systémů je implicitní, navíc nastala doba „post-teoretická“
- je třeba zvládnout záplavu digitálních dat, která vznikla digitalizací nebo již jen v digitální podobě
- někteří badatelé se domnívají, že teorie není třeba a postačují data
- epistemologická a metodická inovace z technických a přírodovědných disciplín

McCarty: Methodological Commons (I)

- technické metody z oblastí mimo oblast humanitních věd, např. technické vědy a informatika (např. pro využití, vizualizaci a modelování digitálního obsahu)
- nové způsoby spolupráce mezi disciplínami a komunitami (partnerství s přírodovědnými, technickými obory a výzkumem kulturního dědictví)

McCarty: Methodological Commons (II)

- často kombinace datových typů, technických metod a několika technologií, například textových, databázových, obrazových dat (také videa nebo zvuku) a geografických informačních systémů (GIS)
- formální metody analýzy a návrhu zdrojových dat a modelování možných technických přístupů
- metody práce s rozsáhlými datovými zdroji, agregace materiálů z více sbírek nebo zdrojů

DARIAH-DE

Research activities

1 *Capture*

conversion
data recognition
discovering
gathering
imaging
recording
transcription

4 *Analysis*

content analysis
network analysis
relational analysis
spatial analysis
structural analysis
stylistic analysis
visualization

7 *Dissemination*

collaboration
commenting
communicating
crowdsourcing
publishing
sharing

2 *Creation*

designing
programming
web development
writing

5 *Interpretation*

contextualizing
modeling
theorizing

3 *Enrichment*

annotating
cleanup
editing

6 *Storage*

archiving
identifying
organizing
preservation

Digitální data

- „kulturní data“

Kultura

- sociální chování a normy v lidských společnostech
- materiální kultura = fyzická vyjádření kultury
  - technologie, architektura, umění

World Digital Library

- <https://www.loc.gov/collections/world-digital-library/about-this-collection/>

Original Format	
Photo, Print, Drawing	13,300
Book/Printed Material	3,952
Map	1,422
Manuscript/Mixed Material	175
Periodical	45
Film, Video	11
Newspaper	11
Notated Music	11
Audio Recording	9
Web Page	1

Online Format	
Image	18,896
Compressed Data	5,069
PDF	3,990
Online Text	541
Video	11
Audio	9
Web Page	2

COLLECTION**World Digital Library**[About this Collection](#)[Collection Items](#)**■ Featured Content**

Morning Glory Flowers:
National Diet Library

The Origin of Tenjin:
National Diet Library

Annals of Creation: National
Library of China

One Hundred Aspects of
the Moon: Moon and
Smoke: National Diet ...

Itinerary Book Kept During
the Journey to East India:
National ...

● ○ ○ ○ ○ ○

[About this Collection](#)[Rights and Access](#)**Expert Resources**[Main Reading Room](#)[General Collections](#)[Ask a Librarian](#)[African & Middle Eastern Reading Room](#)[Ask a Librarian](#)

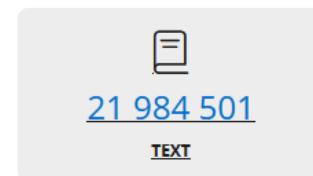
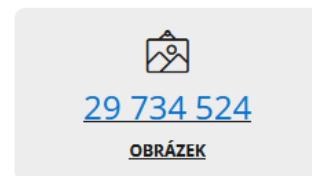
About this Collection

This collection contains cultural heritage materials gathered during the World Digital Library (WDL) project, including **thousands of items contributed by partner organizations worldwide** as well as content from Library of Congress collections. The original World Digital Library site (preserved in LC's Web Archives [here](#)) and all descriptive metadata were translated from English and made available in six additional languages: [Spanish](#), [Portuguese](#), [French](#), [Arabic](#), [Russian](#), and [Chinese](#). All item records include narrative descriptions submitted by the contributing partners and enhanced by WDL researchers to contextualize the item and its cultural and historical importance. Books, manuscripts, maps, and other primary materials in the WDL collection are presented in their original languages; more than 100 languages are represented, including many lesser known and endangered languages.

Europeana (Collections)

- <https://www.europeana.eu/cs>
- kulturní dědictví (nejen dokumentární)

Poskytujeme vám přístup k milionům předmětů kulturního dědictví z institucí napříč Evropou. Objevte umělecká díla, knihy, hudbu a videa o umění, novinách, archeologii, módě, vědě, sportu a mnoho dalšího.

Email courses

Subscribe to our email courses to learn something new in 2022

EXPLORE

Nové příběhy

VÝSTAVY

Women writing birds

Learn about pioneering American ornithologists and their early environmental activism

Kaunas Esch-sur-Alzette Novi Sad

PŘÍSPĚVKY NA BLOGU

European Capital of Culture

Discover the 2022 European Capital of Culture cities: Esch-sur-Alzette, Kaunas and Novi Sad

PŘÍSPĚVKY NA BLOGU

Wilhelm Dreesen

Discover a pioneering 19th century German photographer who was a globetrotter and influencer

PŘÍSPĚVKY NA BLOGU

Lilly Steinschneider

Hungary's first female pilot who conquered the skies in 1912

Zpětná Vazba

PŘÍSPĚVKY NA BLOGU

Abdullah Frères

Photographer brothers who documented life and people in the late Ottoman Empire

VÝSTAVY

Louise Weiss

Angažovaná Evropanka

PŘÍSPĚVKY NA BLOGU

Ismail al-Jazari

The Muslim inventor who may have inspired Leonardo da Vinci

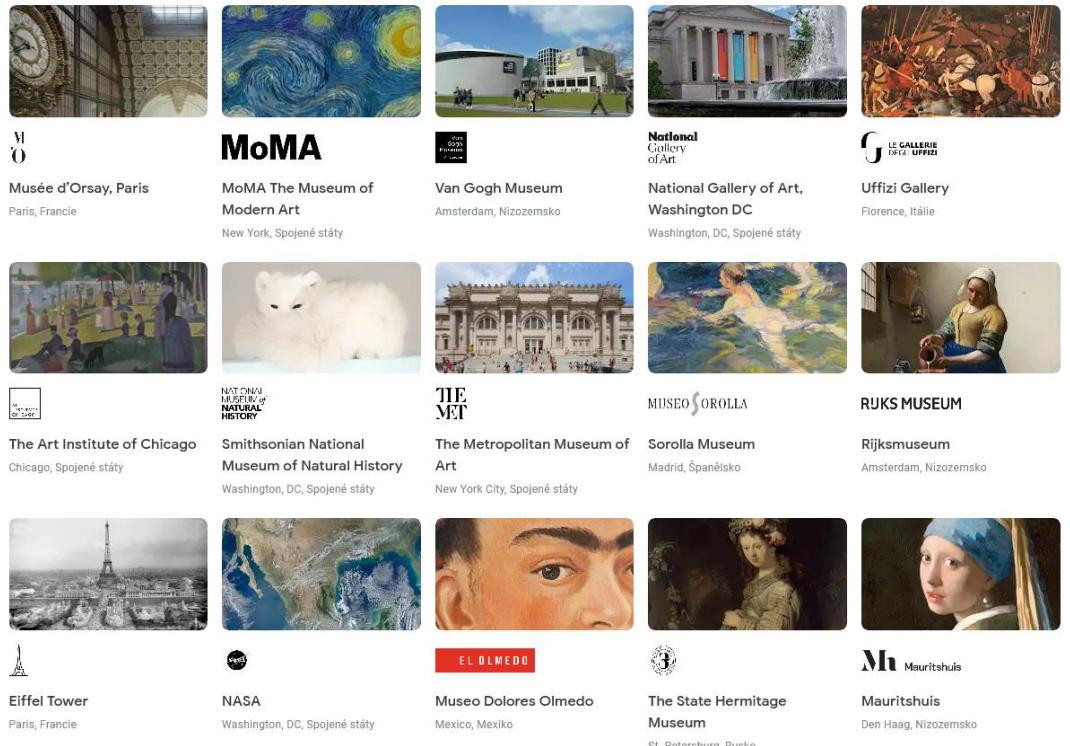
PŘÍSPĚVKY NA BLOGU

Augusta and Anna Curiel

Photographer sisters who chronicled early 20th century life in Suriname

Google Arts & Culture

<https://artsandculture.google.com>

Meet an ancient animal
Get up close with Virtual Reality

Amurosaurus

Play on the app Take photos with Art Transfer, find your Art Selfie, and more

GET IT ON Google Play Download on the App Store

Museum explorer

Where do you want to visit today?

Přeložit pomocí Googlu

Today's top picks

Využití a (re)prezentace digitálních dat

- prostor a čas
- vizualizace informací
- propojená data (linked data) a ontologické metody
- vytváření a vývoj digitálních sbírek pro výzkum
- využívání velkých sbírek textů
- vytváření digitálních edic

Vybrané metody DH

- cultural analytics (Manovich)
- social network analysis
- distant reading (Moretti)
- correspondence analysis
- ...

Cultural analytics (Manovich)

- vytvoření datasetu
- automatická analýza založená na vizuálních prvcích
- vizuální uspořádání generovaných výsledků
  - analýza selfíček na Instagramu: <http://www.selfiecity.net/>
- proti zakládání teorií na malých (a/nebo výběrových) datasetech (např. Italská renesance apod.)

Selfiecity investigates the Instagram self-representations in six cities around the world

News

About

Projects

Publications

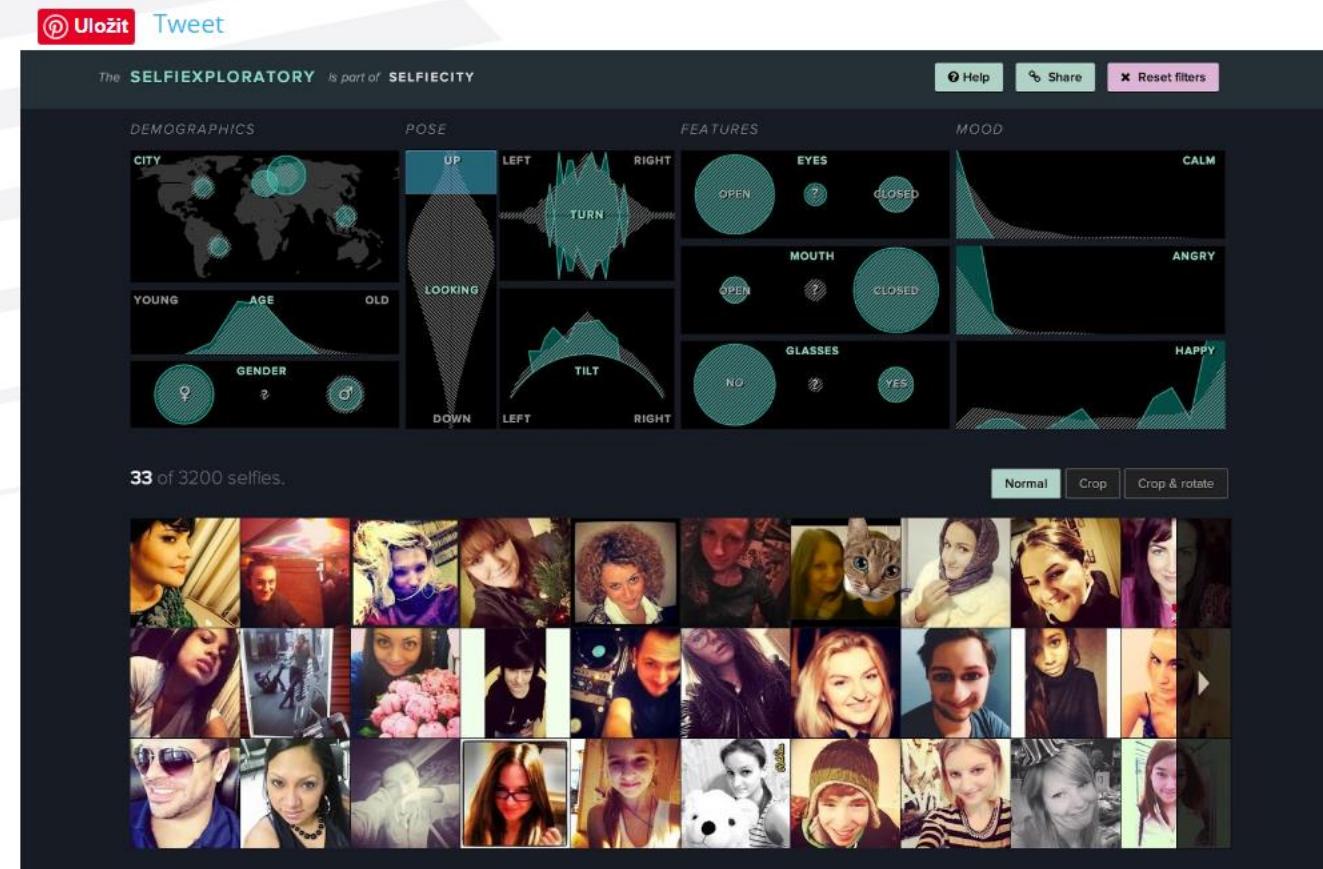
People

Mailing List

Twitter

Flickr

RSS

SELFIECITY

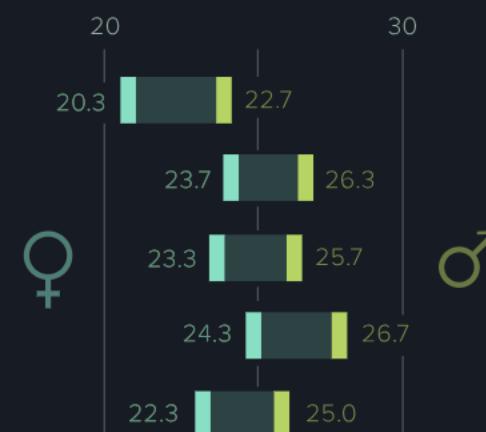
[Introduction](#)[Imageplots](#)[Selfiexploratory](#)[Dataset](#)[Findings](#)[Theory](#)[Credits & contact](#)[Explore further](#)

A young people's sport? Indeed.

Most people in our photos are **pretty young** (23.7 estimated median age). **Bangkok** is the **youngest** city (21.0), whereas NYC is the oldest (25.3). **Men's average age is higher** than that of women in every city. Surprisingly, more older men (30-) post selfies on Instagram than women.

MEDIAN AGES

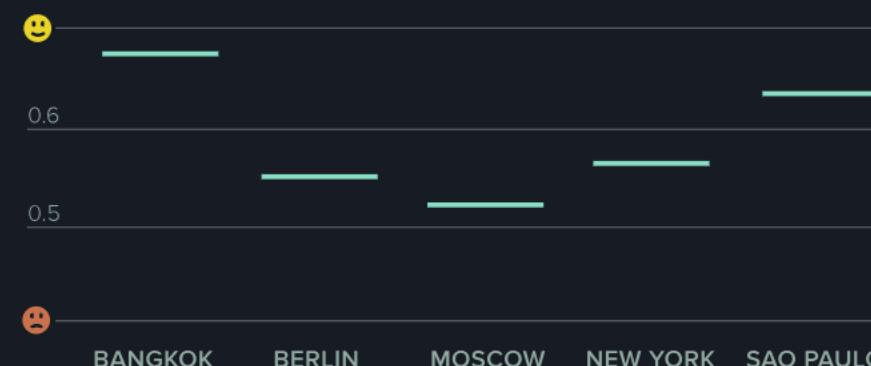
BANGKOK

Bangkok, Sao Paulo are all smiles

Our mood analysis revealed that you can **find lots of smiling faces in Bangkok** (0.68 average smile score) and **Sao Paulo** (0.64). People taking selfies in **Moscow smile the least** (only 0.53 on the smile score scale).

AVERAGE SMILE SCORES

Mondrian vs Rothko: Revealing the Comparative "Footprints" of the Modern Painters

News

About

Projects

Publications

People

Mailing List

Twitter

Flickr

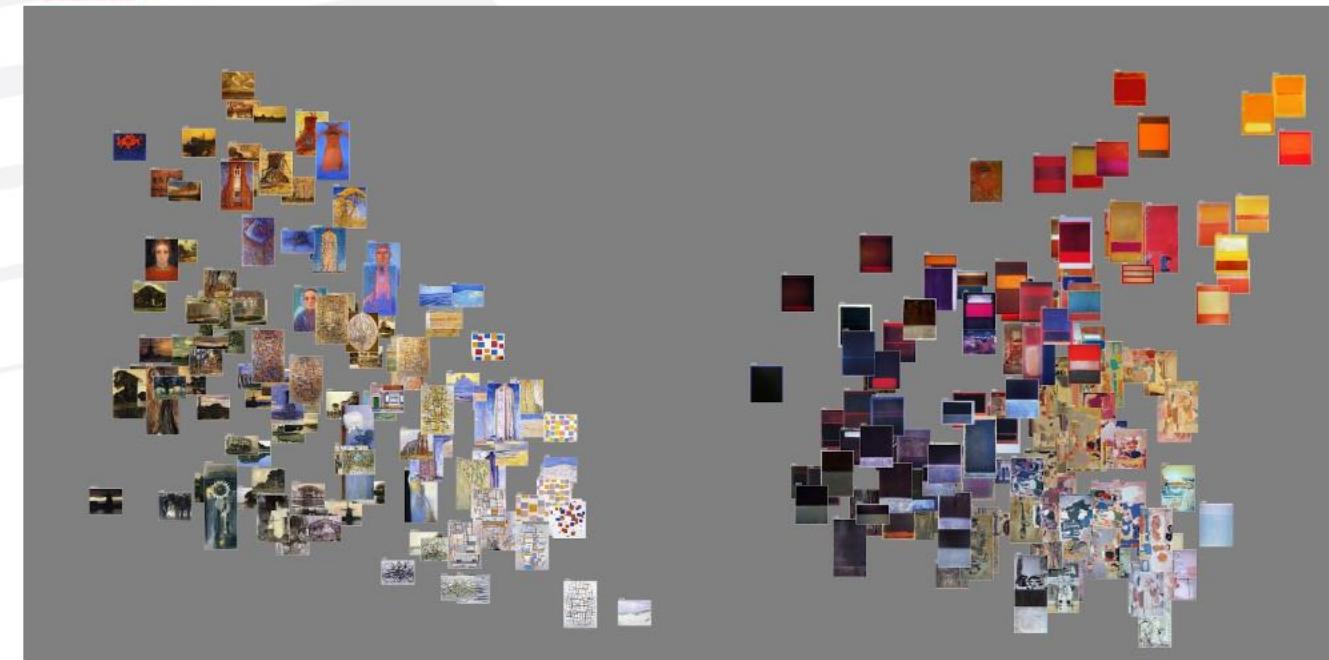
RSS

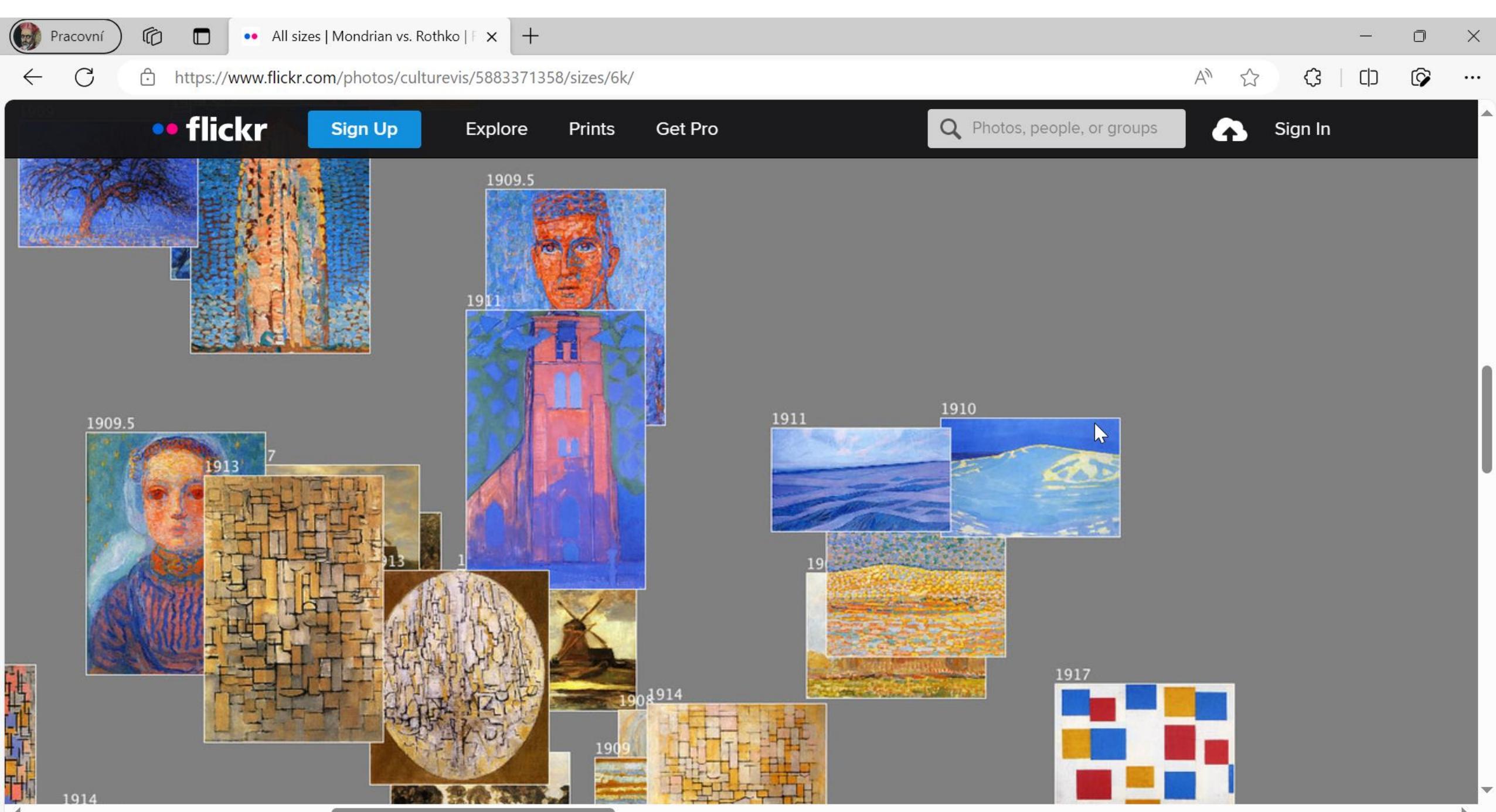
Uložit

Tweet

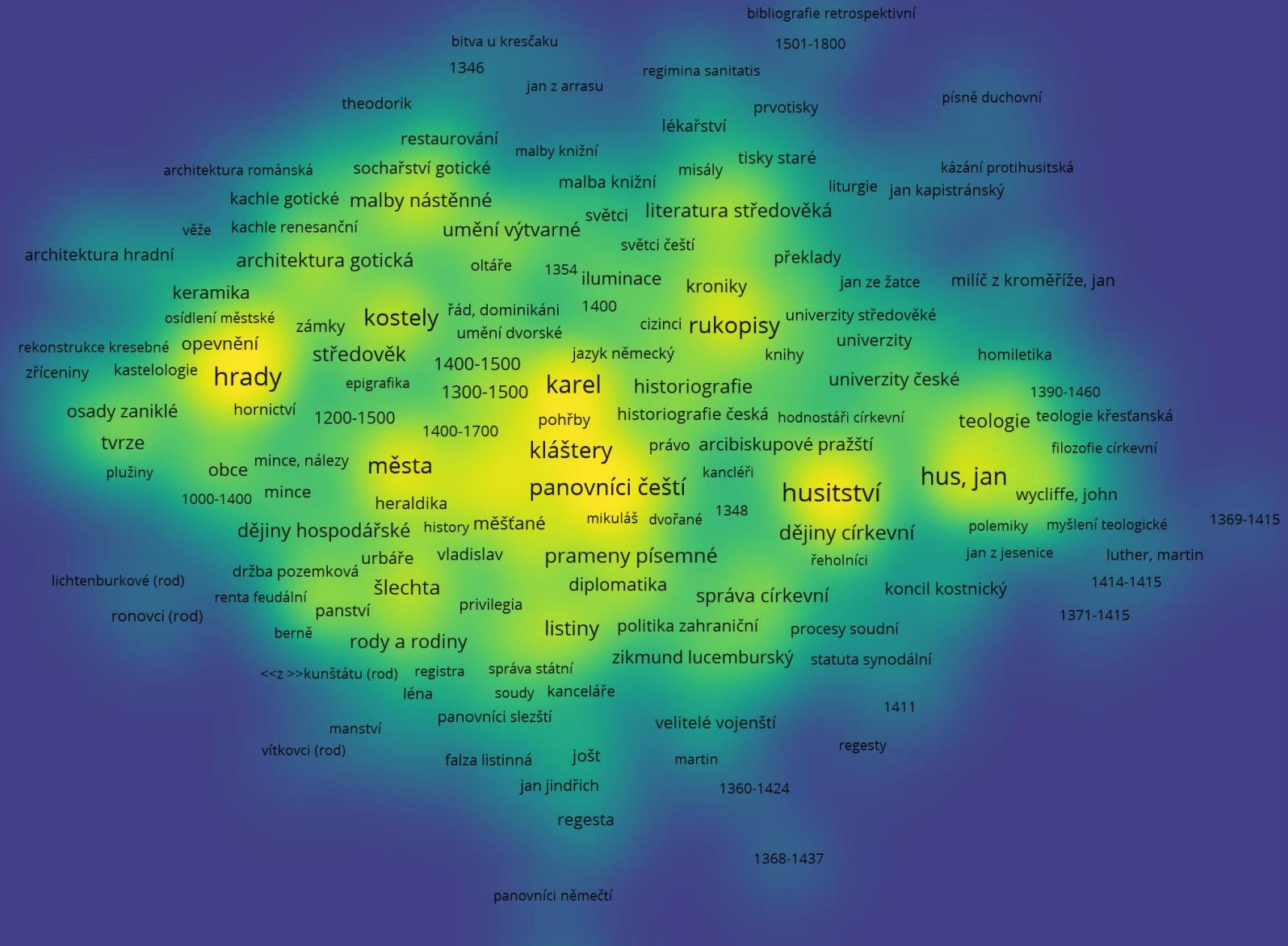

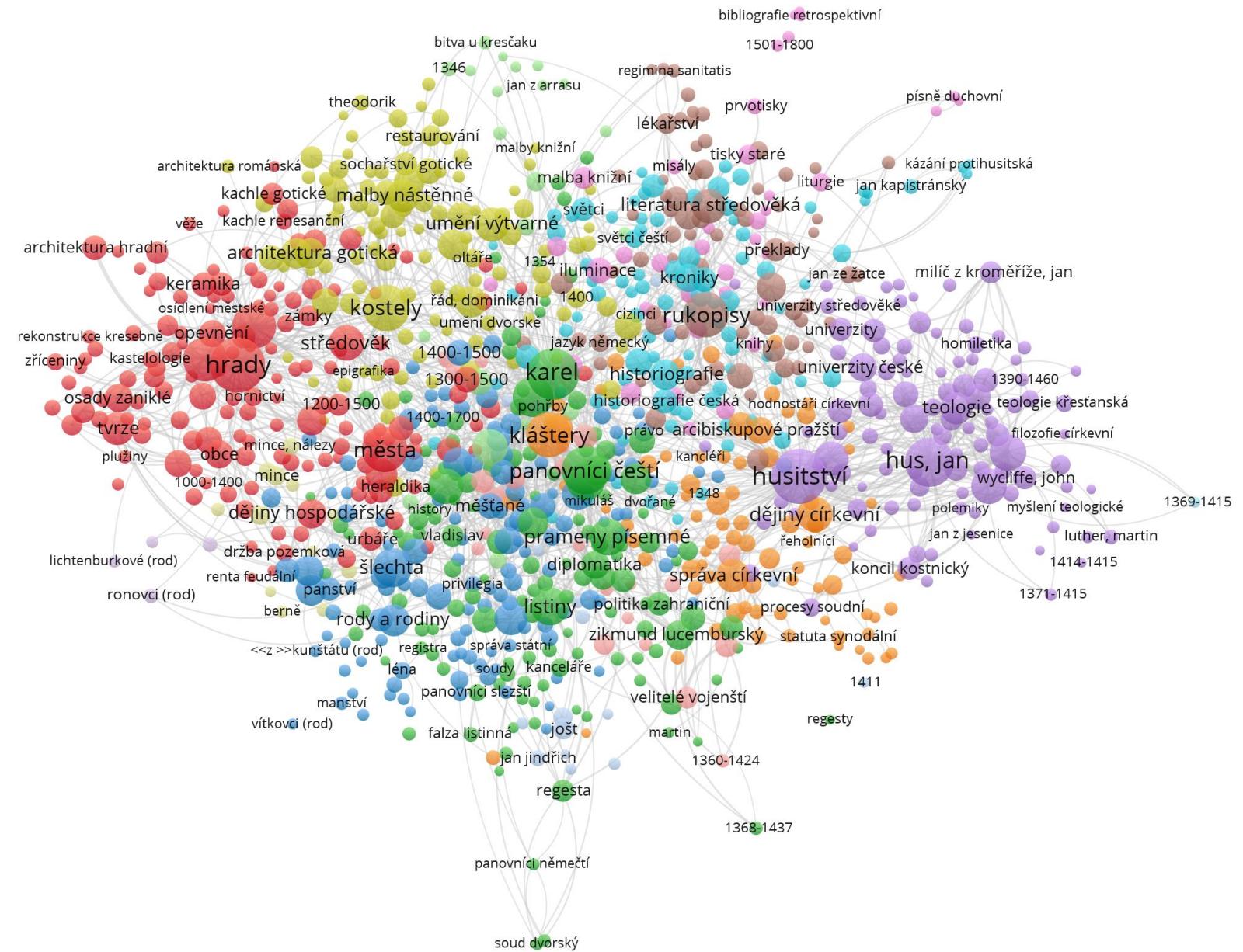
Data: 128 paintings by Piet Mondrian (1905 - 1917) and 151 paintings by Mark Rothko (1944 - 1957). Mapping: X-axis: brightness mean, Y-axis: saturation mean. This visualization demonstrates how image plots can be used to compare multiple data sets. In this case, the goal is to compare similar number of paintings by Piet Mondrian and Mark Rothko (produced over comparable time periods of 13 years) along particular visual dimensions. See the full size image on [Flickr](#).

Social network analysis

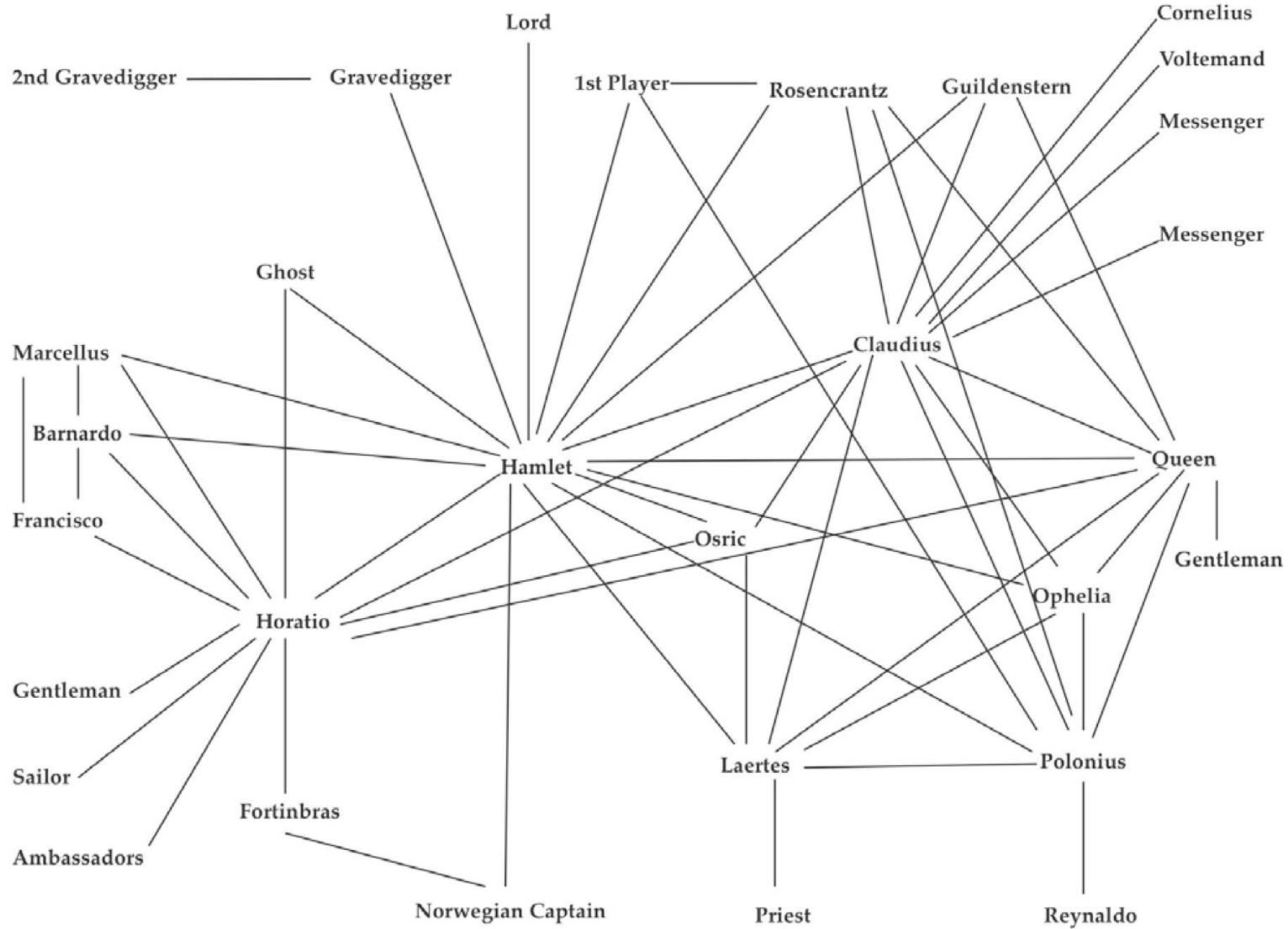
- analýza sociálních sítí
- sociogram = grafické vyjádření vztahů osoby
- základní prvky: vrchol (node/vertice), hrana (edge)
- orientované, neorientované grafy (directed, undirected)
- vlastnosti grafu a jeho prvků: např. stupeň (degree), modularita (modularity), eigenvector-centrality apod.

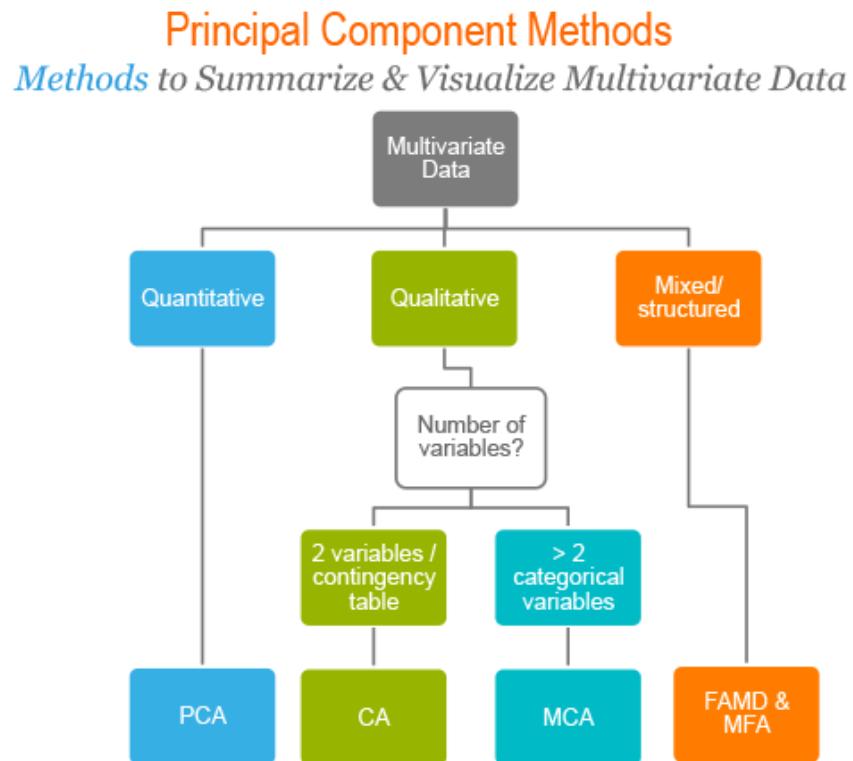

Distant reading (Moretti)

- analýza literatury ne na základě četby určitých textů, ale agregováním velkých objemů dat - počítače čtou texty nebo obrazy bez lidské interakce, lineárně, bez preferencí a strukturace
- rozpoznávání (analýza) řetězců ve velkých kulturních datech (např. sytost apod. ve snímcích obrazů)
- Metadata: zobrazení na mapě, rovnání, vizualizace
- data

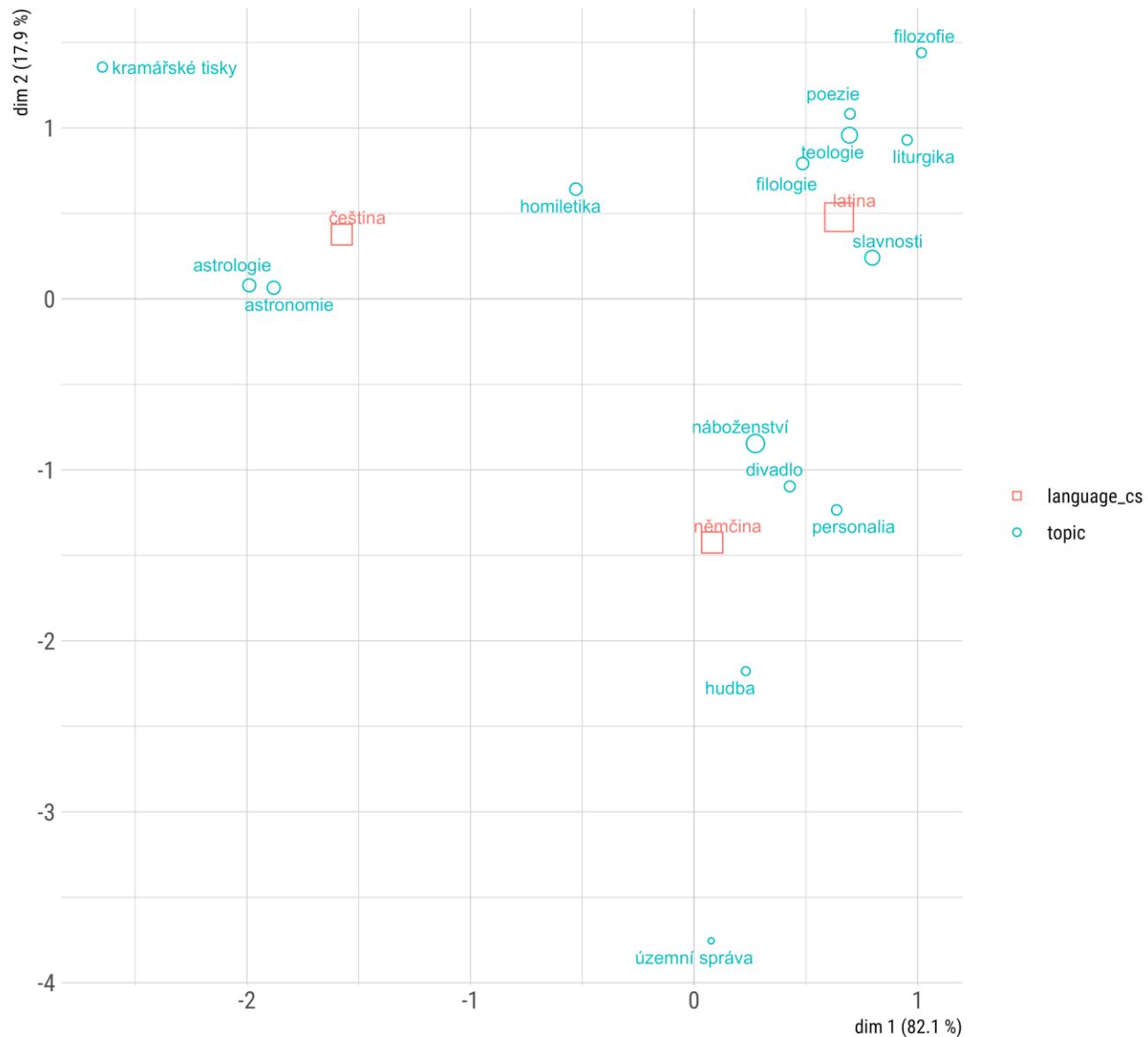
Korespondenční analýza

- PCA: Principal Component Analysis
- (M) CA: (Multiple) Correspondence Analysis
- FAMD: Factor Analysis of Mixed Data
- MFA: Multiple Factor Analysis

Barokní knihtisk v Praze: téma a jazyky

Korespondenční analýza

Literatura

- *Culttual Analytics Lab.* Dostupné z: <http://lab.culturalanalytics.info>
- MANOVICH, Lev. *Cultural Data: Possibilities and Limitations of Digitized Archives*. In: Oliver Grau, ed., with Wendy Coones and Viola Rühse, *Museum and Archive on the Move. Changing Cultural Institutions in the Digital Era*. Berlin, Boston: De Gruyter, 2017, s. 259-276.
- MORETTI, Franco. *Distant reading*. London: Verso, 2013.
- ROGERS, Richard. *Digital methods*. Cambridge: The MIT Press, 2013.

Digitální nástroje a vizualizace dat

Vizualizace dat

- poměrně obsáhlá problematika, která zasahuje nejen do akademické, ale i např. do obchodní sféry
  - zahrnuje vytváření a studium vizuální reprezentace dat
  - cílem je jasné a efektivní sdělování informací v podobě různých druhů grafů a infografiky
  - potřeba rozumného vizuálního návrhu
- široká nabídka úzce specializovaných i komplexních nástrojů pro analýzu a vizualizaci dat, různé licence (svobodné i proprietární)

Vizuální elementy

- fyzické objekty (jako příklady)
- modely (např. skeletu)
- grafy
- tabulky
- fotografie
- kresby a diagramy

Vizualizace dat: typy vztahů (Stephen Few)

- vývoj v průběhu času
- rozdělení do tříd
- vztah části a celku
- odchylka
- rozvrstvení četnosti výskytu
- korelace
- nominální porovnání
- geografické zastoupení

Grafické vyjádření vědeckých dat

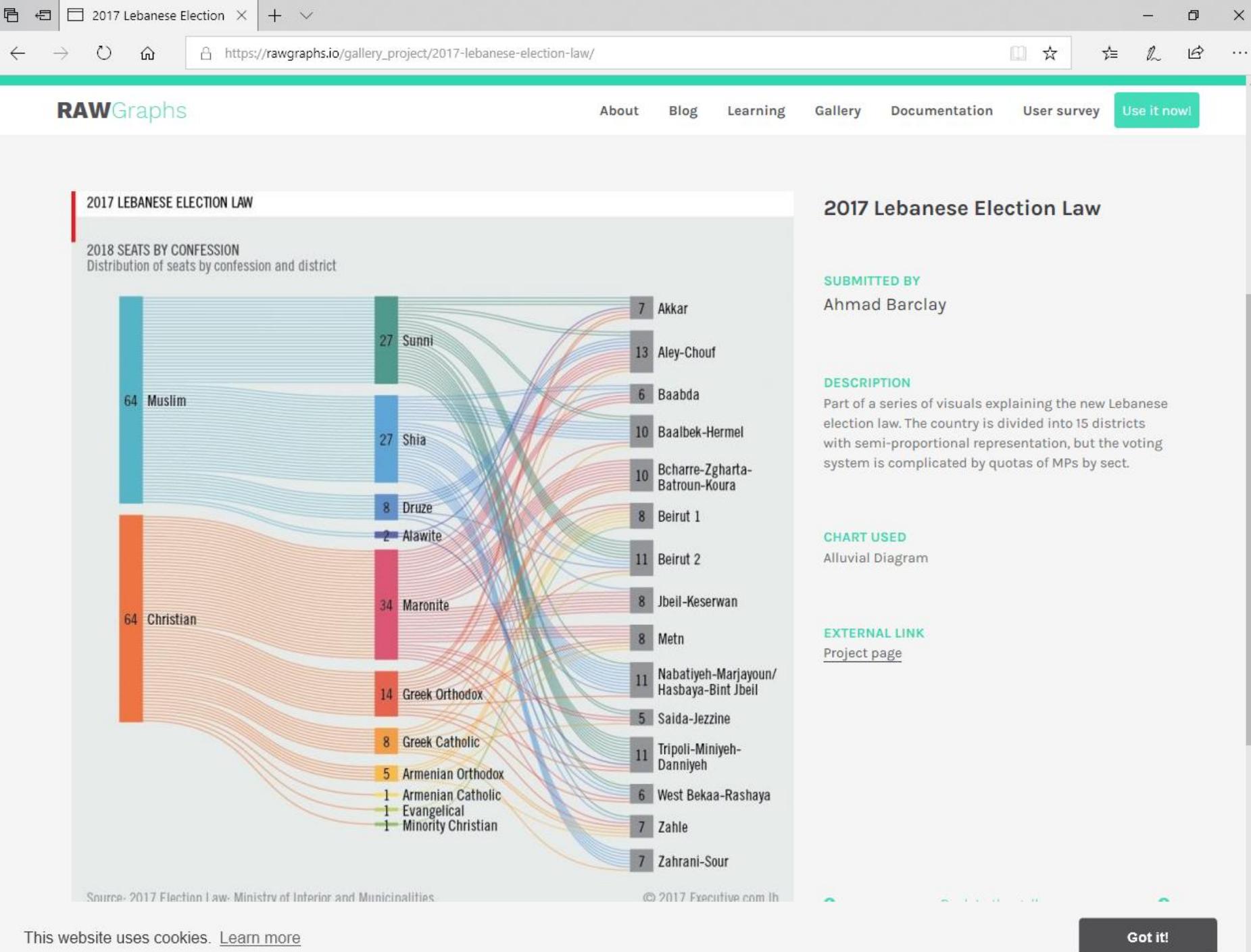
- potřeba přípravy dat pro vizualizaci
- „vhodný graf pro vhodná data“
- problematika barevných palet
- nástroje pro tvorbu grafů

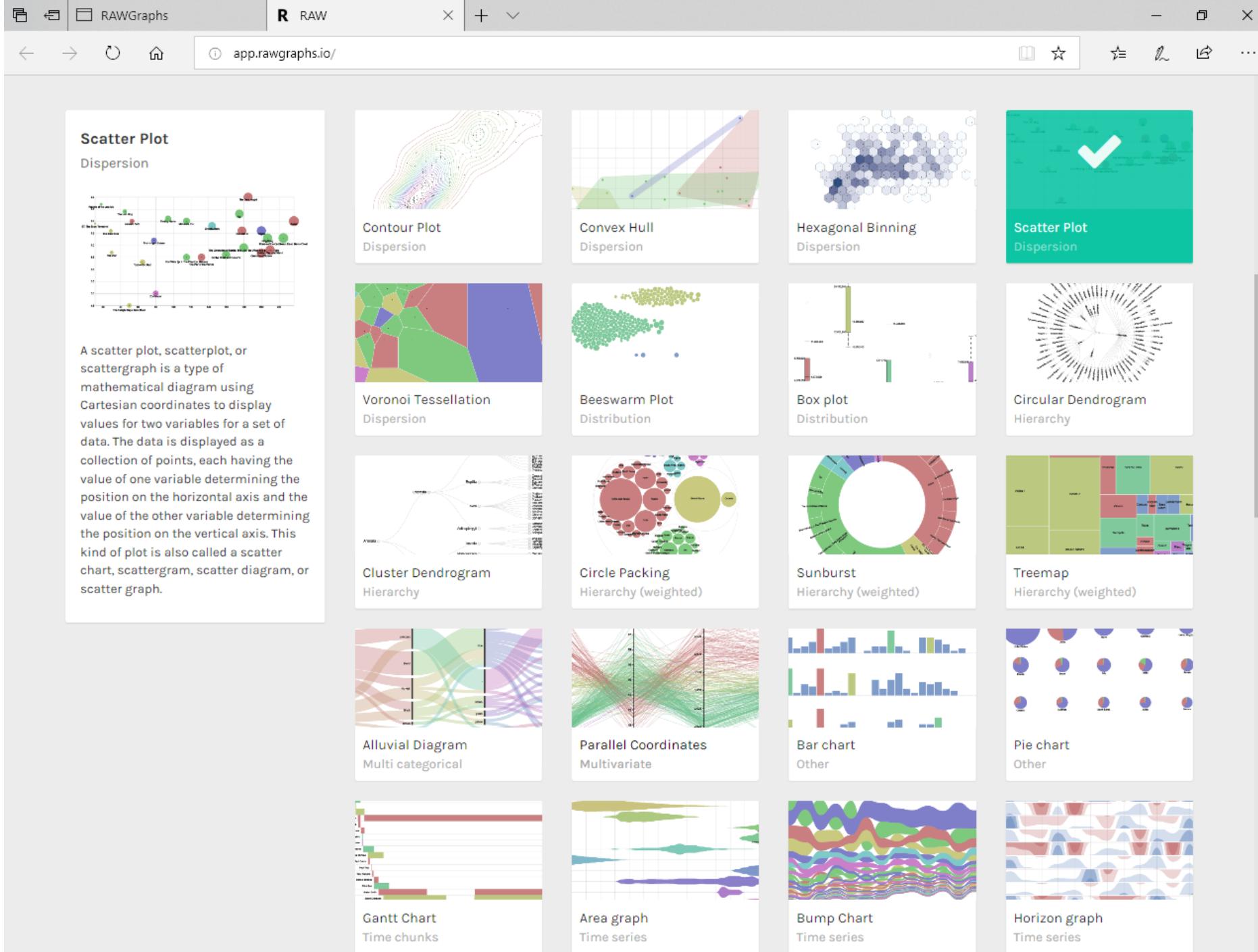
Vizualizace vědeckých dat

- grafické vyjádření vědeckých dat
- vyjádření dějů v prostoru
- kvantitativní analýza textů
- analýza sociálních sítí

Příprava dat pro vizualizaci

- standardizace dat
  - <https://github.com/OpenRefine/OpenRefine/wiki/Screencasts>
- nástroj pro tvorbu grafů
  - <http://rawgraphs.io/>, také běžné tabulkové procesory
- problematika barevných palet
  - <http://tools.medialab.sciences-po.fr/iwanthue/>

i want hue

Colors for data scientists. Generate and refine palettes of optimally distinct colors.

Color space

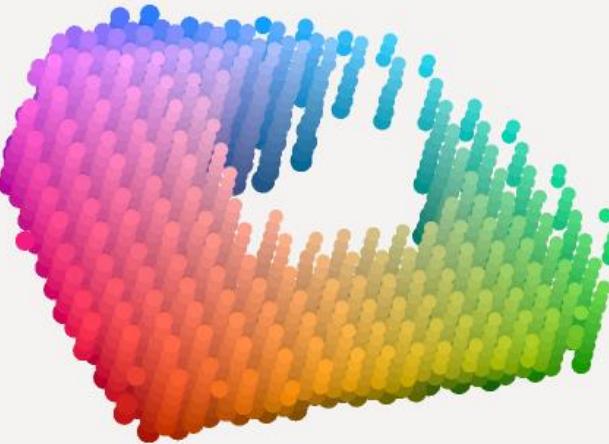
Default preset

H 0 360

C 30 80

L 35 80

- Improve for the **colorblind** (slow)
 Dark background

Palette

5 colors soft (k-Means)

Make a palette

Tweet

We used:

[Sigma.js](#), [Prettify](#), [Bootstrap](#), [jQuery](#), [Modernizr](#), [Initializr](#)

Check our [GitHub](#).

See also our other tools at [Médialab Tools!](#)

And a huge **thanks** to these inspiring works:

Chroma.js

I massively use this excellent js library to convert colors. If you have not done it yet, look at [this post](#). You'll understand much useful things about color in dataviz.

ColorBrewer

Very famous tool, that showed the way few years ago. If you do not know it, you *must* take a look.

SciencesPo.

médialab

Developed by Mathieu Jacomy
at the [Sciences-Po Medialab](#)

Help, bug report or contacting us:
 [GitHub Issues](#).

Nástroje pro vizualizaci dat (typologie)

- běžné kancelářské programy
  - tabulkové procesory apod., také online
- vizualizační nástroje s grafickým rozhraním (často i další funkce)
  - pro jeden typ vizualizace
  - komplexní
- moduly pro programovací jazyky
  - vizualizace často ve spojení s knihovnami ve skriptovacím jazyce JavaScript
  - pro vytváření programů v daném jazyce slouží vývojové prostředí (IDE)
  - nejrozšířenější: R, Python

Nástroje pro vizualizaci dat (příklady)

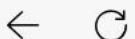
- (jazyk) R + moduly
  - vývojové prostředí RStudio (<https://www.rstudio.com>) a další
- (jazyk) Python + moduly
  - vývojové prostředí Anaconda (<https://www.anaconda.com>) s integrovanými nástroji pro analýzu dat (zahrnuje i RStudio) a další

Pracovní

Download RStudio - Posit

https://posit.co/downloads/

PRODUCTS

SOLUTIONS

LEARN & SUPPORT

EXPLORE MORE

PRICING

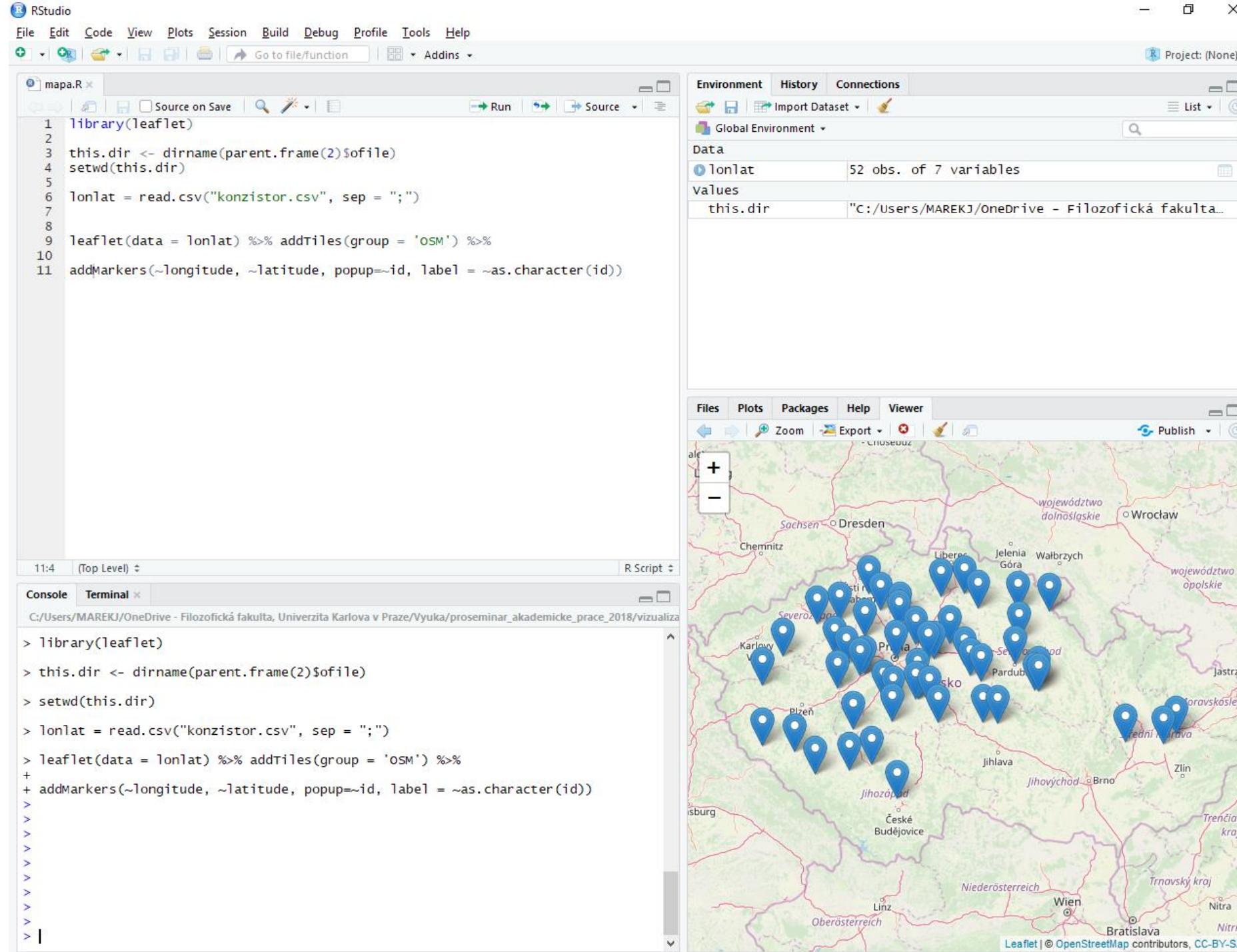
DOWNLOAD RSTUDIO

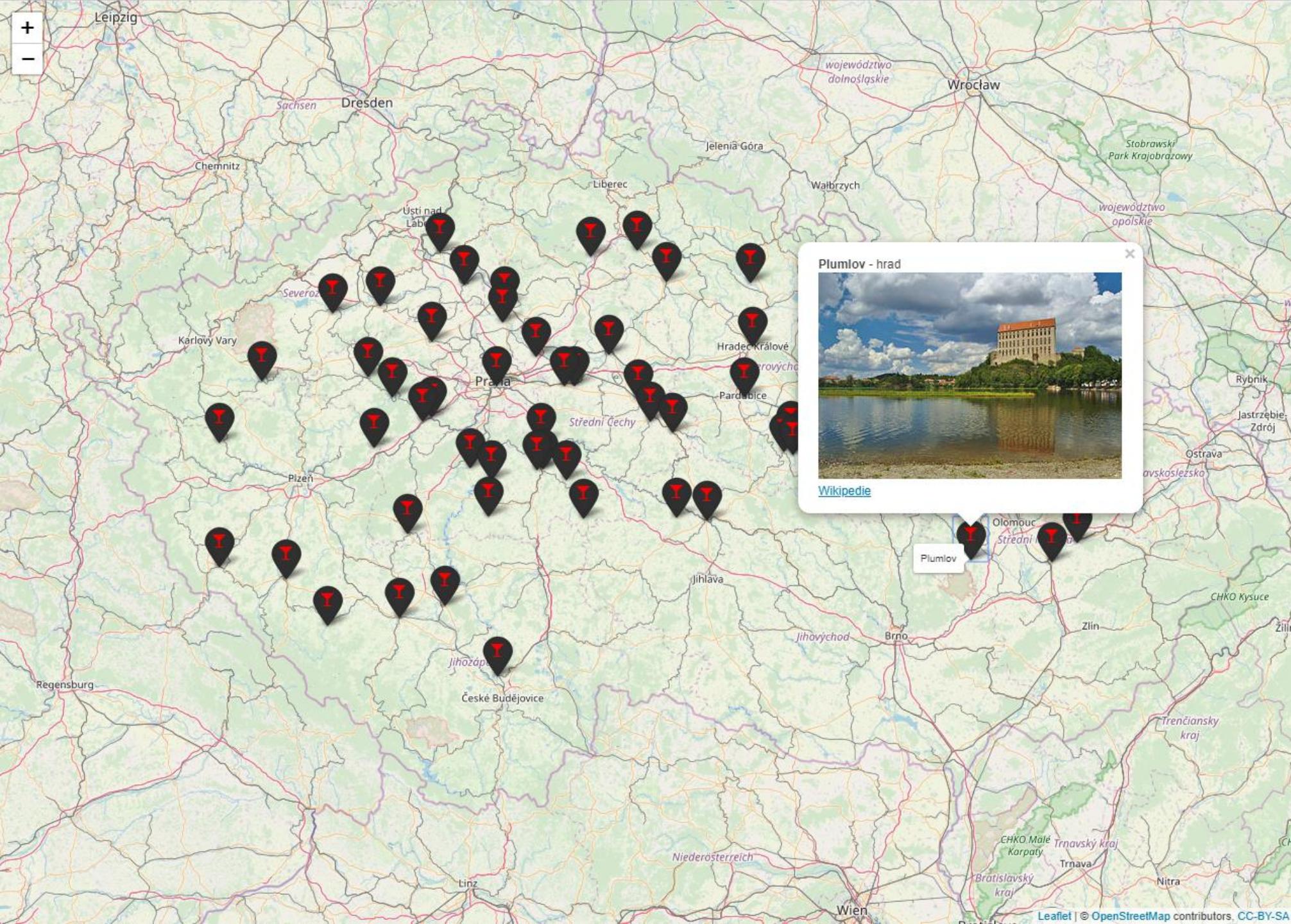
RStudio Desktop

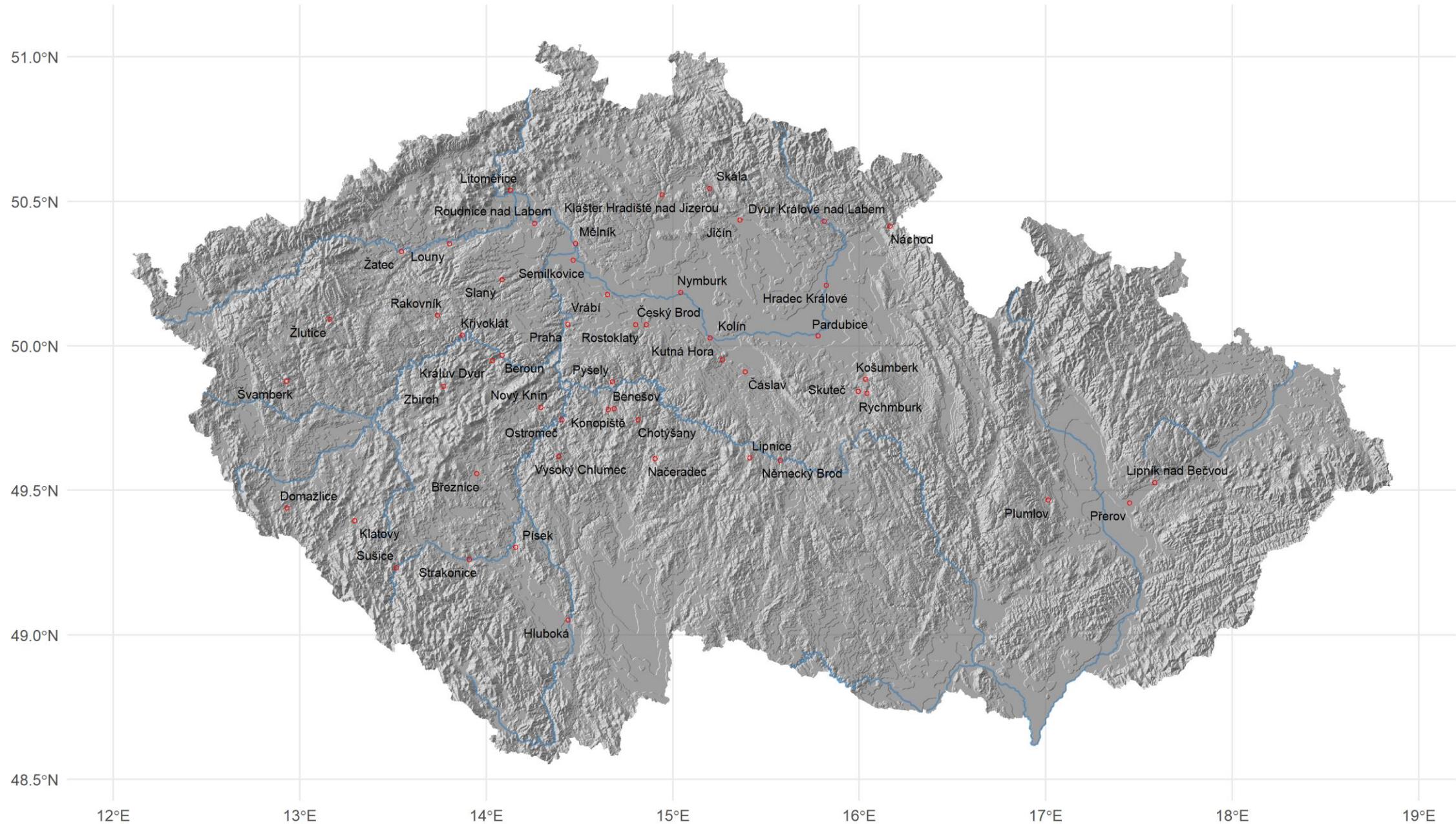
Find out more about RStudio Desktop and RStudio Desktop Pro below.

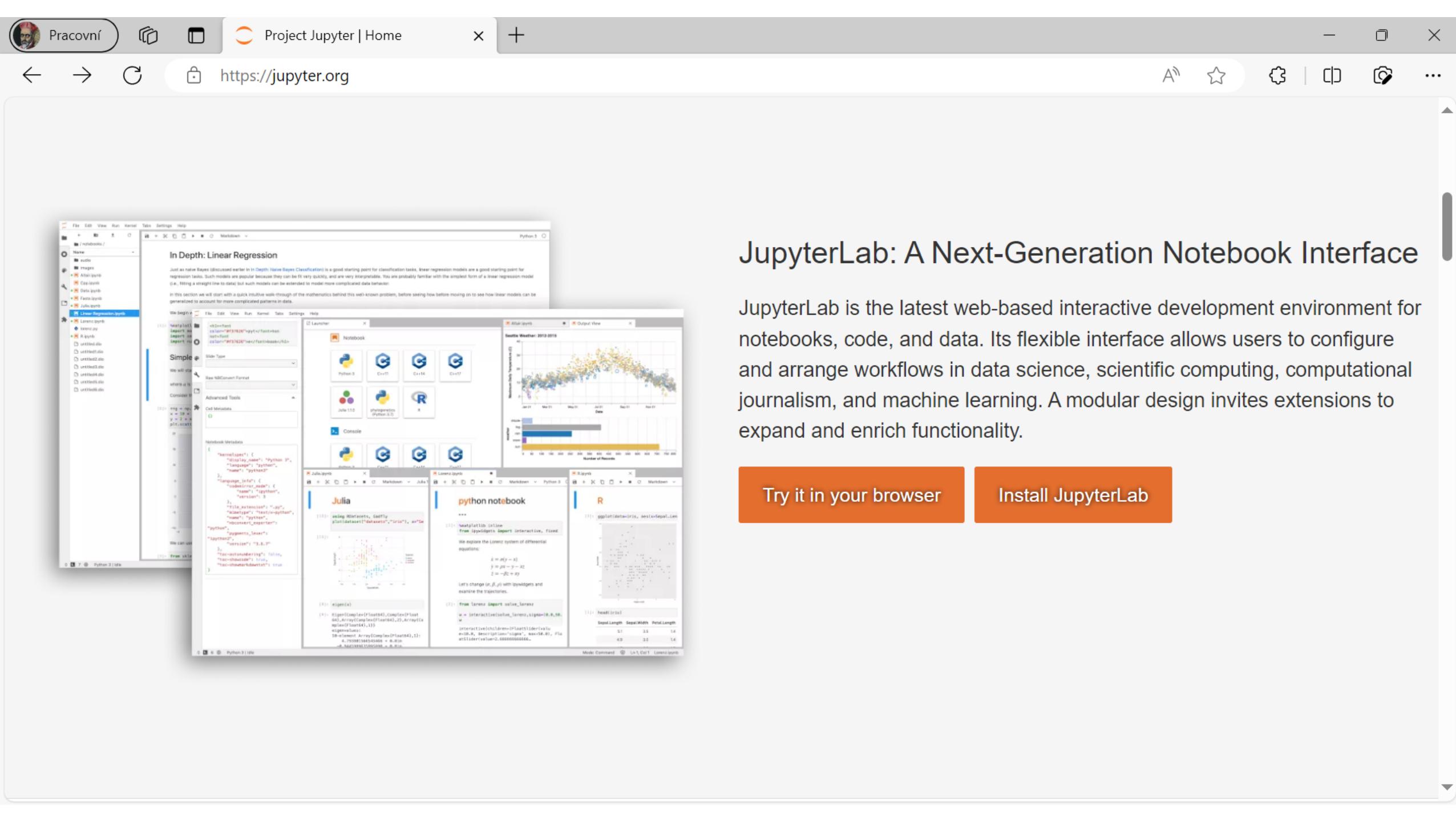
[DOWNLOAD RSTUDIO](#)

Místa odeslání a přijetí konzistorních písemností (1471-1489)

JupyterLab: A Next-Generation Notebook Interface

JupyterLab is the latest web-based interactive development environment for notebooks, code, and data. Its flexible interface allows users to configure and arrange workflows in data science, scientific computing, computational journalism, and machine learning. A modular design invites extensions to expand and enrich functionality.

Try it in your browser

Install JupyterLab

konzistor

localhost:8888/notebooks/OneDrive%20-%20Filozofická%20fakulta%2C%20Univerzita%20Karlova%20v%20Praze/Vyuka/proseminar_akademické_prace_2018/vizual...

File Edit View Insert Cell Kernel Widgets Help Not Trusted Python 3

In [1]:

```
import folium
import pandas as pd
import folium.plugins

df = pd.read_csv('konzistor2.csv', delimiter=';')

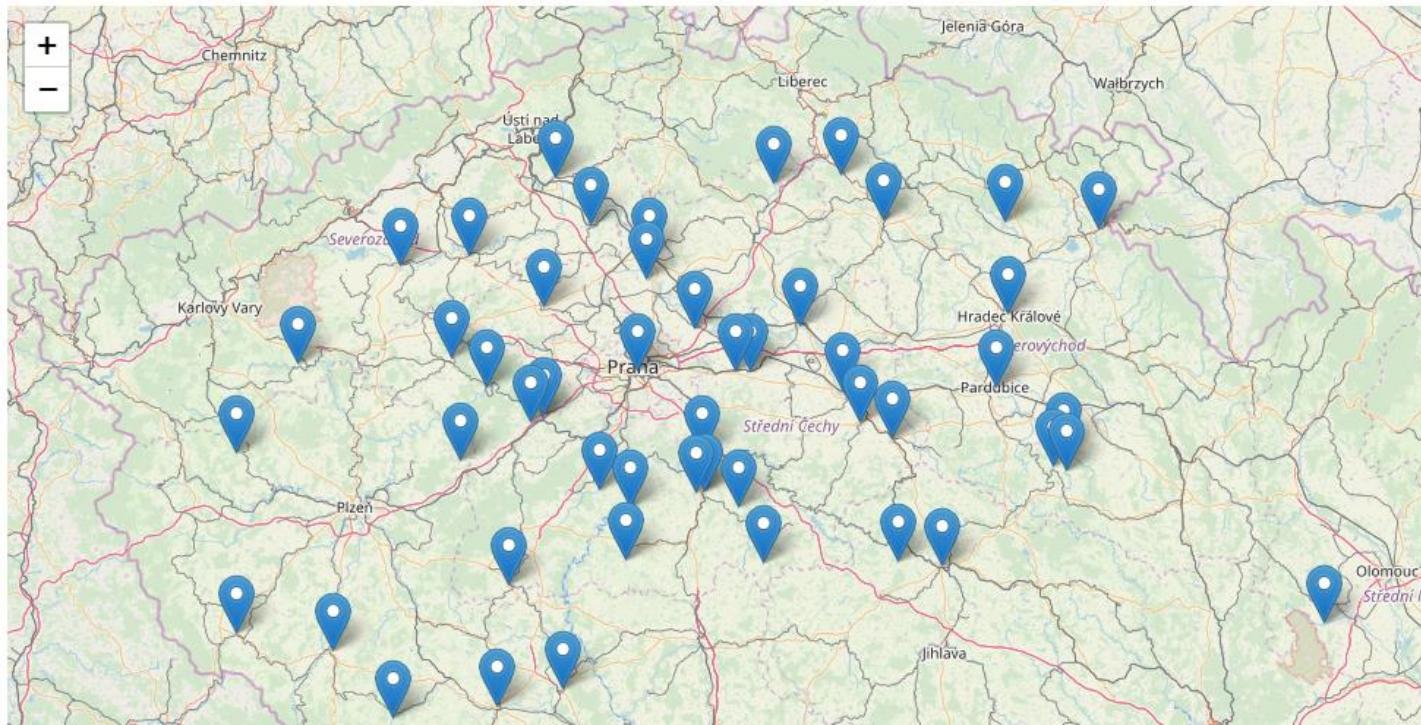
map_center = [df["lat"].mean(), df["lon"].mean()]
map_1 = folium.Map(location=map_center, zoom_start=8)

for i, row in df[["lat", "lon", "id"]].dropna().iterrows():
    position = (row["lat"], row["lon"])
    popup = (row["id"])
    folium.Marker(position, popup=popup).add_to(map_1)

map_1

display(map_1)

map_1.save('konzistor_python.html')
```


Nástroje s grafickým rozhraním

- jednoúčelové
- příklady
- <https://gephi.org/>

Pracovní

Gephi - The Open Graph Viz Plat

Download Blog Wiki Ask a question Support Bug tracker

Home Features Learn Develop Plugins

The Open Graph Viz Platform

Gephi is the leading visualization and exploration software for all kinds of graphs and networks. Gephi is open-source and free.

Runs on Windows, Mac OS X and Linux.

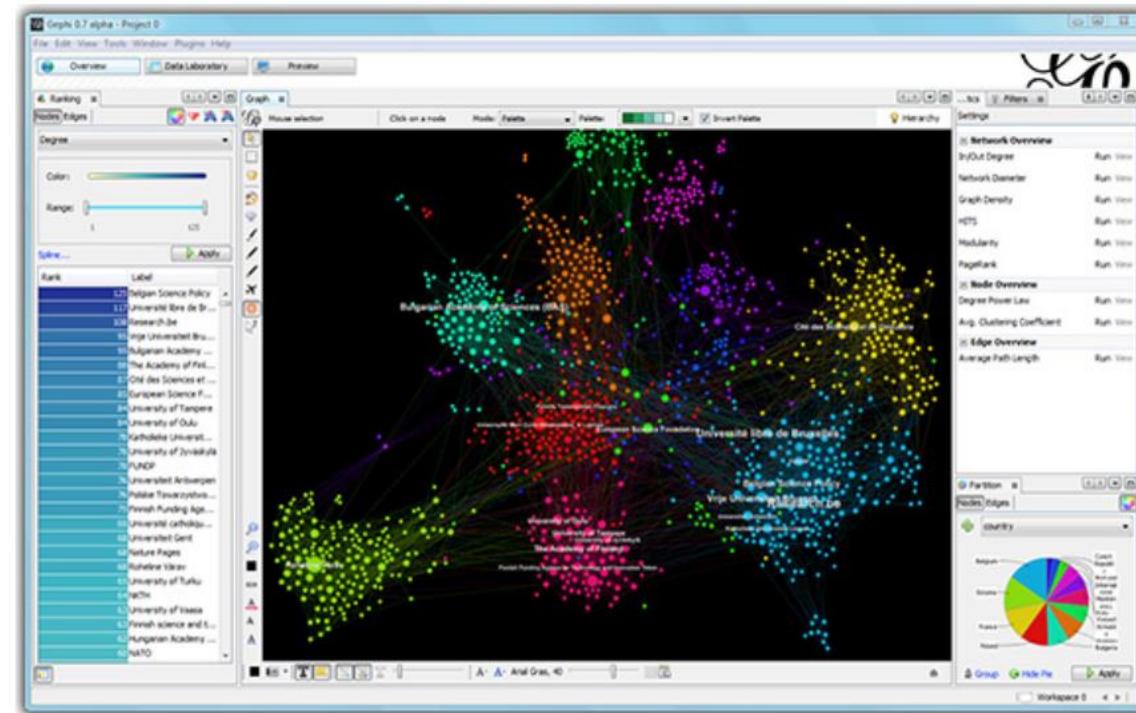
[Learn More on Gephi Platform >](#)

 Download FREE
Gephi 0.10

[Release Notes](#) | [System Requirements](#)

► [Features](#)
► [Quick start](#)

► [Screenshots](#)
► [Videos](#)

Support us! We are non-profit. Help us to innovate and empower the community by donating only 8€:

[Donate](#)

VOSviewer

Visualizing scientific landscapes

Leiden University

CWTS

CWTS B.V.

Other CWTS sites

Home

Features ▾

Getting Started

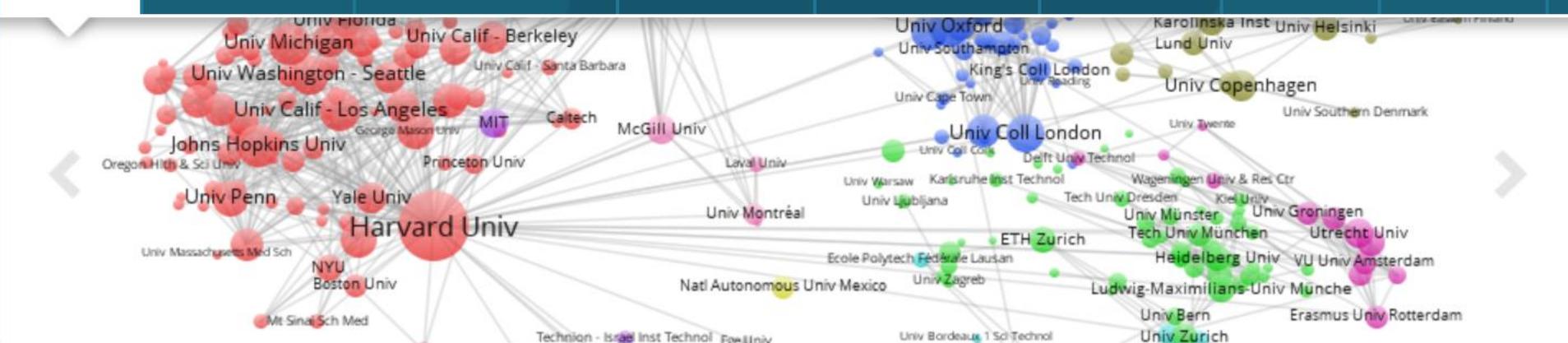
Download

Publications

Products

Course

Contact

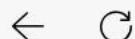

Welcome to VOSviewer

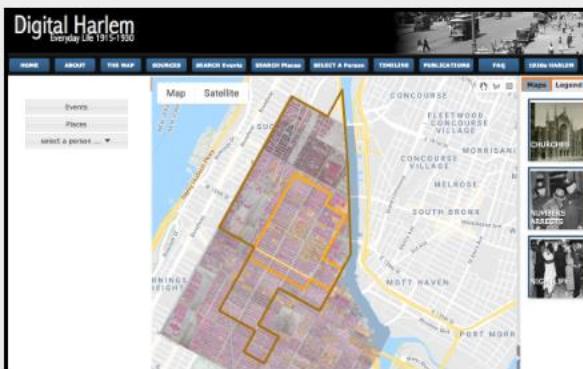
VOSviewer is a software tool for constructing and visualizing bibliometric networks. These networks may for instance include journals, researchers, or individual publications, and they can be constructed based on citation, bibliographic coupling, co-citation, or co-authorship relations. VOSviewer also offers text mining functionality that can be used to construct and visualize co-occurrence networks of important terms extracted from a body of scientific literature.

Nástroje s grafickým rozhraním

- komplexní
- příklady
- <http://heuristnetwork.org>
- <https://public.tableau.com>
- <https://powerbi.microsoft.com/en-us/desktop/>

History ↑

Digital Harlem

An award-winning component of the Black Metropolis-ARC: Harlem collaborative research project, whose goal is to “produce an ethnographic study of everyday life in Harlem as it became the black capital of the world.” Since 2013, the back-end Heurist database is accessible via the project’s public website, to provide a research tool that gives a customised view of activities, places, and relationships relating to Harlem from 1915-1930. [more...](#)

Stephen Robertson (George Mason University)

Grassroots Activism in Education

GAE is a website that highlights the work of ‘**Community organising in Australian education policy, 1970s-1980s**’, a three-year (2020-2023) research project investigating the phenomenon of ‘grassroots’ organising for education reform during a significant period in Australia’s history. The project is co-led by Professor Helen Proctor (University of Sydney), Associate Professor Jessica Gerrard (University of Melbourne) and Professor Susan Goodwin (University of Sydney) and funded by the Australian Research Council ([DP 200102378](#)).

The project has a strong visual identity, which structures their Heurist website. In the underlying

Pracovní

Discover | Tableau Public

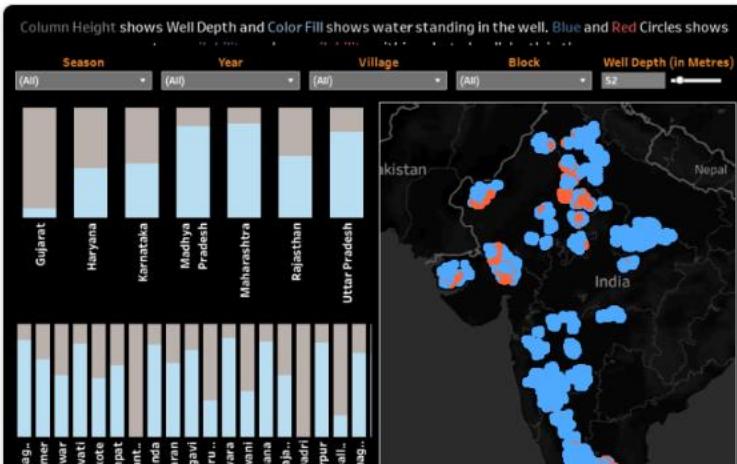

https://public.tableau.com/app/discover

Trending

Explore vizzes that are popular right now

India Ground Water Level Trends

Amrit Kumar

☆ 66   ⚒ 2,378

10 hacks to make your dashboard GREAT!

Louis Yu

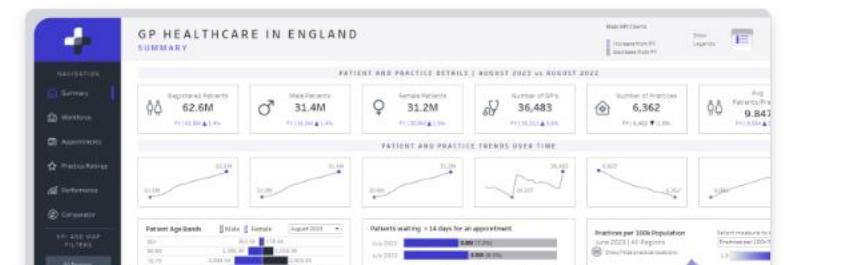
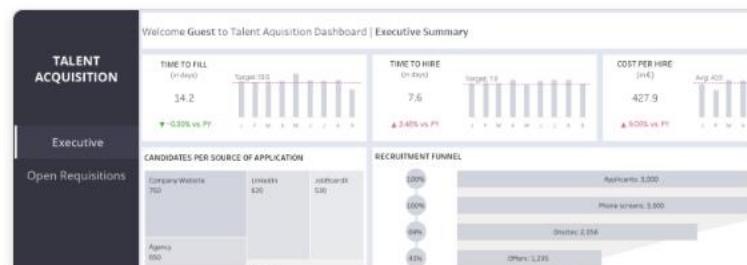
☆ 333   ⚒ 6,234

Roman Empire Establishment 79BC-117AD

Nir Smilga

☆ 270   ⚒ 12,633

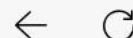

Pracovní

Power BI Desktop—Interactive Re...

https://powerbi.microsoft.com/en-us/desktop/

Microsoft | Power BI

Overview

Products

Pricing

Solutions

Resources

Community

Search

Sign in

Try free

Buy now

Sales & Returns Analysis - Power BI Desktop

File Home Insert Modeling View Help

Cut Copy Format painter Clipboard Get data Excel Power BI datasets Server Enter data Recent sources Transform Refresh data New visual Text box More visuals Insert Calculations Share

Last Refresh: Jun 30th, 2019 / Chicago, IL, USA

Microsoft | Skateboard Store

What If... We Decrease Our Return Rate (%) to: 25

Net Sales (Forecast) \$30,772 Extra Profit \$0

Return Rate 24%

Net Sales (Forecast) by Location

"What If" Analysis Forecast Predicted Net Sales Forecast

©Microsoft Corporation. All rights reserved.

PAGE 5 OF 18

Miguel Martinez

Visualizations Fields

Filters

Analysis DAX Design DAX % Return Rate Age Associated Product Association Calendar Customer Details Issues and Promotions Product Sales STable Store Tooltip Info Tooltip Info2

Values Add data fields here Drillthrough Cross-report Off Keep all filters Off Product is OneNote

Tabular Map Forecast Extra Profit

Net Sales Returns Return Rate Market Basket Analysis Net Sales Tooltip Returns Tooltip Category Breakdown Key Influencers

Literatura

- CHEN, Chun-houh, ed., HÄRDLE, Wolfgang, ed. a UNWIN, Antony, ed. *Handbook of data visualization*. Berlin: Springer, 2008. xiii, 936 s. Springer handbooks of computational statistics. ISBN 978-3-540-33036-3.
- *Tools & Tutorials* (University of Toronto Map & Data Library. Dostupné z www: <https://mdl.library.utoronto.ca/dataviz/tools-tutorials> [cit. 15. 11. 2018].

Děkuji vám za pozornost

Kontakt: jindrich.marek@ff.cuni.cz